

Vlada je podružnica HDZ-a

Blog

Posted by:

Objavljeno: 2008/12/20 18:53:32

Piše Marina Karlović - Sabolić / EPEHA

Sudeći po državnom proračunu, u 2009. nitko neće stegnuti remen. Ispada da je priča o globalnoj gospodarskoj krizi u Hrvatskoj tek bura u ešaši vode. U intervjuu za Spektar jedan od najaktivnijih hrvatskih parlamentaraca, nezavisni zastupnik i bivši sindikalni lider Dragutin Lesar otvoreno govori o promašenoj gospodarskoj politici aktualne vlade, ali i nemoći opozicije da svoja rješenja nametne kao alternativu HDZ-ovoj vlasti.

- Ako se gleda prijedlog proračuna koji je došao u Sabor sa oko 5 milijardi kuna deficita, čini se doista da nema niti krize niti problema. No, kvaka je u tome da je premijer Ivo Sanader prije samo dva tjedna zagovarao nulti deficit. Ako je došao s deficitom od najprije pet, a onda 2,3 milijardi, a povećanje plaća od šest posto iznosi milijardu i 400 milijuna kuna, moram primjetiti da se u dva tjedna stvorila zapanjujuća razlika. Očito je netko doktora Sanadera podsjetio da su iduće godine lokalni izbori.

Hoćete reći da je Sanader pobjedi HDZ-a na lokalnim izborima podredio sve, pa i nacionalni interes?

- Da. Ovaj proračun, kao uostalom i zadnja tri, u funkciji je stranačkog interesa. Vlada Republike Hrvatske djeluje kao podružnica HDZ-a. To je sektaški pristup, i kad gledate po stavkama rashoda teritorijalno i funkcionalno, onda je najveći korisnik proračuna HDZ kroz institucije, poduzeća, i udruge.

U Vladi tvrde da je ovo „realan proračun“...

- Sanader je po prvi put došao na područje o kojemu nema pojma. Četiri se godine u Hrvatskoj šepurio na općepolitičkim temama: Europa, NATO, demokracija, ustaše, partizani, domobrani, nogomet... I kazalište, naravno. Međutim, sad je došlo vrijeme da premijer treba voditi gospodarstvo ove države. I to u doba krize. On, koji o financijama pojma nema, o gospodarstvu i tržištu također. Oko sebe je okupio poslušnike koji o tome znaju još manje. Napravio je nekakav savjet stručnjaka, da mu posluži kao alibi za teške odluke. No, dio tih stručnjaka nije želio biti krpa za brisanje, pa je Sanader ostao sam. Nije se usudio sam izaći pred narod i priznati da o nečemu pojma nema. I zato imamo 2,3 milijarde priznatog, i još 2,5 milijardi skrivenog deficita. Naime, Šuker ni 2009. HZZO-u nije platio 2,5 milijarde doprinosa za zdravstveno osiguranje građana koji to pravo imaju na teret državnog proračuna. Pa kad je bal, nek je bal. A to je nešto najgore što se moglo dogoditi.

Zašto?

- Zato što je pokušaj spašavanja hrvatskog gospodarstva odgođen.

A što je, po Vašem mišljenju, trebalo napraviti?

- Nemam recept kojega bih nudio kao jedino moguće. Mislim da je, prije svega, još prije tri godine trebalo slušati upozorenja ekonomskih i financijskih stručnjaka, ali i nas u Saboru, te državnu

potrošnju već tada svesti u realne okvire. OD 2003. godine, kada je Sanader u prosincu preuzeo Hrvatsku s 19,2 milijarde ukupnog zaduženja u inozemstvu, danas smo došli na 35,4 milijardi. On je za pet godina državu zadužio 16 milijardi. U situaciji u kojoj je Hrvatska u industrijskom smislu devastirana, razvoj temeljen na zaduživanju nije rješenje. Čak 77 posto PDV-a naplaćuje se na carini. Ako to nekome nije dovoljni znak za uzbunu ne znam što bi još trebalo biti.

Je li onda vrijeme krize dobra prilika za reforme?

- Očekivao sam da će se kriza iskoristiti kao šansa za reforme. Ova vlast je narod prestrašila, ljudi su u jednom trenutku bili u panici. U banani, sa citiram premijera. I očekivao sam radikalne rezove, koji će stati u kraj rastrošnosti državnog proračuna, korupciji zbog kojih Hrvatska godišnje gubi 5 do 6 milijardi kuna, ogromnom uvozu... Ništa od toga nije napravljeno. Dva se dana nisu ničem drugim bavili nego hapšenjem Facebook-ovaca. Većina europskih država poduzela je kvalitetne mjere i iduće će se godine početi oporavljati i izlaziti iz krize. Bojim se da ćemo mi u krizi zaglibiti, jer smo nastavili zadržavati na životu neuspješnu brodogradnju, koja je na izdisaju i u koju je u 8 godina upucano 14 milijardi kuna, i koja je 8 i pol milijardi u gubitku. Uz 44 milijarde kuna izdanih garancija.

Pa nijedna vlast ne može zatvoriti brodogradilišta i ljude ostaviti na ulici...

- Da se prije pet godina krenulo u restrukturiranje, danas bi slika bila drukčija. Umjesto toga, u Vladi lažu da Europa traži privatizaciju brodogradnje. U pregovaračnim stajalištima o brodogradnji o tome nije bilo ni riječi. Nego je pisalo da Vlada treba osposobiti brodogradilišta da bez prevelikih subvencija opstanu na tržištu. Četiri godine im je Europa to govorila, a naši su se pravili blesavi. Sada šķverove prodaju za jednu kunu, kao da su kurvino blago. Slična je situacija i s poljoprivrednim poticajima, koji državu godišnje koštaju 4 milijarde. Seljaci su u Hrvatskoj dobili više poticaja nego je što iznosi vrijednost hrane koju su proizveli. Ako Pankretić ostane ministar, iduće će godine u Hrvatskoj biti uveden poticaj i za jednu pčelu, jednu kokoš ili jednu teglu na balkonu. Toga stvarno nema nigdje.

HDZ time dugovoreno uz sebe veže HSS...

- Taj interesni kupleraj će opstajati sve dok se ima što musti. A što poslije? Onda će raspad tog braka biti lom. Narodu je dosta korupcije. Ona je postala sinonim za pljačku države. Obgrlila je građane kao piton koji ih davi, i oni traže nekog tko će reći „sad je dosta“.

Zar ta uloga logično ne pripada najjačoj oporbnoj stranci?

- SDP se u 11 mjeseci mandata najžešće sukobio s HDZ-om oko umjetne oplodnje. Ćini mi se da su se jedino tu pokazali kao prava oporba. Na ekonomskim, financijskim i gospodarskim temama, kad su dozvolili da njihove tri interpelacije Sabor otaji u jednom danu, kada su zatražili interpelaciju o radu Vlade, a onda se s HDZ-om dogovori da se raspravlja samo u ime Klubova kako za raspravu ne bio znao nitko u Hrvatskoj, nisu se pokazali. Zato su im na prošlotjednim prosvjedima ljudi i poručili: „Oprostite, ali vi niste alternativa.“

Ispada da je SDP mlitava oporba, no njihovi dužnosnici tvrde da se za bolju Hrvatsku neće boriti na ulicama, nego kroz Sabor...

- Osobno imam osjećaj da su neorganizirani i dezorjentirani. Kao da su se slučajno sreli u dvorani koja se zove Sabor. U prošlom mandatu postojao je Klub zastupnika SDP-a. Danas se netko s 56 mandata, tko priziva glasanje o povjerenju Vladi, a u dvorani ima samo svoja 34 zastupnika, teško može nazvati oporbom.

SDP-ova taktika je sasvim legitimna: oni čekaju da se HDZ, zbog krize, naprosto uruši sam od sebe...

- I što onda?

Onda računaju da će na izborima pobijediti...

- Možda će taktika u kojoj ne treba raditi ništa, samo čekati, uspjeti. No, onaj tko je smislio tu taktiku ne primjećuje da je Hrvatskom zavladao politički nihilizam, u kojemu su sve stranke jednake, u kojemu nitko ne valja... Između nihilizma i anarhije jedan korak, a između anarhije i diktature je samo jedan pedalj. Čekanje da se HDZ sam uruši je kraj koraka anarhije. Što ako tada na scenu stupi netko i ljudima ponudi „rad, red i mir“, a sebe kao vođu s neograničenim ovlastima? Zar smo već zaboravili kako to izgleda? I kako to završava? Ja se ne bih igrao s tim.

Saborske mirovine

Dužnosničke mirovine ne treba smanjiti, nego ukinuti. Kada je taj zakon 1995. godine donesen, u njegovu obrazloženju kao jedini argument pisalo je da ima zastupnika koji su „materijalno nezbrinuti, a nemaju uvjete za mirovinu“.

Danas je razlika između prosječne plaće u zemlji i plaće zastupnika jako velika i od Sanadera sam očekivao da – ako već nema hrabrosti reći da danas više nema nezbrinutih zastupnika, barem tu razliku dovesti u realne okvire.

Bio sam sretan kad je Milanović preuzeo moj prijedlog o ukidanju povlaštenih mirovina dužnosnika i s nestrpljenjem sam nakon izbora očekivao prvu sjednicu Sabora i SDP-ov prijedlog zakona. Prošlo je 11 mjeseci, a SDP još nije dao taj prijedlog zakona u proceduru.